

Protea

čeleď: Proteaceae

Rodové jméno pochází z řeckého boha Proteus = Próteus (syn boha moří Poseidóna a mořské nymfy Náidy). Její původ sahá až do doby prakontinentu Gondwany před 300 mil. let. Roste v podobě keřů nebo nízkých stromů. Květy v šiřticově tvarovaném úboru. Květy opyluje Strdimil kapský. Plodem je oříšek, který může být ochlupený. Nejznámějším druhem je *P. cynaroides*.

Vyhovují jim obvykle suché písčité půdy a svahy.

Množí se semeny.

Protea acaulos (Protea bezlodyžná)

oblasti: Kapsko

Roste v JAR. Je přízemní, nevytváří žádnou lodyhu. Květy mají červený střed, okrajové jsou eliptické, u báze bílé a přecházejí do červené.

Protea acuminata

Protea amplexicaulis

Protea angolensis

oblasti: Mosambik, V Afrika, Zimbabwe

Pochází ze Zimbabwe a Mosambiku. Roste v podobě keře nebo malého stromu. Listy jsou kožovité. Barva květů se bohybuje mezi bílou a růžovou. Plodem je ochlupený oříšek.

Protea aristata

oblasti: Jihoafrická Republika (JAR)

Pochází z JAR.

Protea aspera

Protea asymmetrica

Protea aurea

Roste v podobě keře nebo malého stromu. Plodem je ochlupený oříšek. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. aurea

- subsp. potbergensis

Protea burchellii

Protea caespitosa

Protea caffra

synonyma: *P. bauerii*, *P. bolusii*, *P. multibracteata*, *P. natalensis*, *P. pegleriae*, *P. rhodantha*, *P. stipitata*, *Scolymocephalus caffer*

oblasti: Jihoafrická Republika (JAR), Mosambik, V Afrika, Zimbabwe

Pochází z Jižní Afriky s přesahem do Zimbabwe a Mosambiku. Patří mezi trvalky. Roste v podobě malého stromu nebo keře. Dorůstá výšky 3 - 8m s průměrem kmene až 40cm. Borka je černá nebo tmně hnědá. Listy mají čárkovitý až eliptický nebo kopinatý tvar, dorůstají délky 7 - 25cm a šířky 0,5 - 4,5cm. Povrch je kožovitý a může být světlezelený i tmavězelený. Kvete osamocenými květy nebo ve skupinách 3 - 4ks. Jejich barva je béžová nebo narůžovělá.

Odolává teplotám do -5°C.

Množí se semeny.

Protea canaliculata

Protea compacta

Dožívá se věku pouze kolem 10let. Dorůstá výšky až 3,5m. Tmavězelené kožovité kopinaté listy směřují vzhůru. Jejich délka dosahuje do 10cm a 5cm do šířky. Kvete růžovými květy.

Protea comptonii

oblasti: Jihoafrická Republika (JAR)

Pochází z Jihoafrické Republiky.

Protea convexa

Protea coronata

oblasti: Jihoafrická Republika (JAR)

Pochází z Jihoafrické Republiky. Roste v podobě vzpřímeného keře. Dorůstá výšky 2 - 3 (i 5)m. Listy mají kopinatý tvar, zelenou barvu a v okolí květu se barví do fialové. Kvete zelenými květy.

Vyhovuje jí těžká jílovitá půda.

Protea cryophila

Protea curvata

oblasti: Jihoafrická Republika (JAR)

Patří mezi endemity Jihoafrické Republiky.

Protea cynaroides

oblasti: Jihoafrická Republika (JAR)

Pochází z JAR. Roste v podobě keře. Dožívá se až několika set let. Dorůstá výšky 0,5 - 2m. Střídavé listy jsou tuhé, kožovité, tmavězelené barvy. Jeho květy mají největší velikost ze všech druhů. Pohybuje se v rozmezí 12 - 30cm. Je známo více než 80 variet. Barva se pohybuje od žluté přes růžovou a béžovou.

Je odolná vůči požárům. Nemá ráda kyselou půdu.

Protea denticulata

Protea dracomontana

Protea effusa

Protea enervis

Protea eximia

synonyma: Erodendrum eximium, P. auriculata, P. latifolia, P. latifolia var. auriculata, Scolymocephalus auriculatus, Scolymocephalus latifolius

oblasti: Jihoafrická Republika (JAR)

Pochází z Jihoafrické Republiky. Roste v podobě keře nebo malého stromu. Dorůstá výšky 2 - 5m při průměru kmene až 30cm. Kožovité listy mají délku 6 - 10cm a šířku 3 - 6,5cm. Kvete červenorůžovými květy. Plodem je ochlupený oříšek.

Vyhovuje jí písčité půda.

Protea foliosa

Protea gagedi

Protea glabra

Protea grandiceps

Protea holosericea

Protea inopina

Protea intonsa

Protea lacticolor

Protea laetans

oblasti: Jihoafrická Republika (JAR)

Patří mezi endemity Jihoafrické Republiky. Listy jsou kožovité, tmavězelené a mají dlouze kopinatý tvar. Kvete tmavěružovými květy.

Protea laevis

Protea lanceolata

oblasti: Jihoafrická Republika (JAR)

Patří mezi endemity Jihoafrické Republiky. Kvete bílými květy.

Protea laurifolia

Listy mají šedou až namodralou barvu.

Protea lepidocarpodendron

oblasti: Jihoafrická Republika (JAR)

Pochází z Jihoafrické Republiky. Dorůstá výšky až 2m. Listy mají úzce vejčitý tvar. Květy mají béžovou barvu zakončenou tmavěfialovou až černou částí.

Protea longifolia

Protea lorea

Protea lorifolia

Protea madiensis

Protea magnifica

Protea montana

Protea mundii

oblasti: Jihoafrická Republika (JAR)

Pochází z Jihoafrické Republiky. Dorůstá výšky 6 - 9m. Kvete bílými nebo nažloutlými květy.

Protea namaquana

Protea nana

Protea neriifolia

oblasti: Jihoafrická Republika (JAR)

Patří mezi endemity Jihoafrické Republiky. Roste v podobě keře. Dorůstá výšky 3 - 5m. Květy mají barvu růžovou až nazelenalou.

Vyhovují jí písčité půdy.

Protea nitida

oblasti: Jihoafrická Republika (JAR)

Pochází z Jihoafrické Republiky. Roste v podobě nižšího stromu. Dorůstá výšky 5 - 10m při průměru kmene 1m. Borka je tuhá a má šedobílou barvu. Listy jsou tmavězelené, dlouze oválné, kožovité. Kvete žlutými květy. Plodem je oříšek.

Protea nubigena

Protea obtusifolia

Protea parvula

Protea pendula

Protea petiolaris

Protea piscina

Protea pityphylla

Protea pruinosa

Protea pudens

Protea punctata

Protea recondita

Protea repens

Protea restionifolia

Protea revoluta

Protea roupelliae

Protea rubropilosa

Protea rupestris

Protea rupicola

Protea scabra

Protea scabriuscula

Protea scolopendriifolia

Protea scolymocephala

oblasti: Jihoafrická Republika (JAR)

Pochází z Jihoafrické Republiky. Rostou v podobě keře. Dorůstá výšky 0,5 - 1,5m. Listy mají čárkovitý tvar. Kvete žlutozelenými květy o průměru 3,5 - 4,5cm.

Protea scorzonerifolia

Protea simplex

Protea speciosa

Protea stokoei

Protea subvestita

Protea sulphurea

Protea susannae

Protea tenax

Protea unguistata

Protea venusta

Protea vogtsiae

Protea welwitschii

Roste v podobě keře nebo nízkého stromu. Listy mají modrozelenou barvu a v mládí jsou ochlupené při bázi. Kvete obvykle ve skupinách 3 - 4ks. Plodem je ochlupený oříšek.

Protea wentzeliana

Protea witzenbergiana

Další informace:

<http://botany.cz/cs/protea-cynaroides/>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Protea>

<https://www.rostliny.net/>